

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 6C/14/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5420200811
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Veselá
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2021:5420200811.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín, sudkyňou JUDr. Janou Veselou, v spore žalobcov: 1/ B., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., 2/ P., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., 3 / J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., všetci zastúpení Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom Nové Zámky, Hlavné námestie 7, proti žalovanému: Dolnooravská nemocnica s poliklinikou MUDr. L. Nádaši Jégého Dolný Kubín, so sídlom Dolný Kubín, Nemocničná 1944/10, IČO: 00634905, zastúpený spoločnosťou h & h PARTNERS, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom 040 01 Košice, Mäsiarska 6, IČO: 44 323 760, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu žalobcov v 1/ až 3/ rade **z a m i e t a**.

II. Žalovaný **m á** voči žalobcom v 1/ až 3/ rade právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré trovy sú mu povinní žalobcovia v 1/ až 3/ rade nahradiť spoločne a nerozdielne.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Žalobou, doručenu tunajšiemu súdu dňa 13.05.2020, žalobcovia v 1/ až 3/ rade žiadali, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 60.000,- eur a žalobcom v 2/ a 3/ rade každému jednotlivo sumu 40.000,- eur.

2/ Žalobcovia žalobu odôvodnili tým, že nebohému Z., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol manželom žalobkyne v 1/ rade a vlastným otcom žalobcov v 2/ a 3/ rade (ďalej len „pacient“), sa dňa 21.03.2016 zhoršil zdravotný stav, mal triašku, nevládal dýchať, kašlal. Medzi 4. a 5. hodinou rannou toho istého dňa k nemu rodina privolala službu RLP. Počas telefonátu ich pracovníčka záchrannej linky inštruovala, že majú pacienti odmerať tlak, čo aj urobili. Pretože už počas merania tlaku sa subjektívny zdravotný stav pacienta viditeľne zhoršil, hlavne jeho dýchanie, žalobcovia opakovane volali na záchranú linku s požiadavkou na zásah, oznámili pritom aj hodnotu nameraného krvného tlaku („vrchný“ - systolický - tlak 220 mmHg). Po príchode RLP boli pacienti podané lieky - podľa vyjadrenia zasahujúcej hliadky na zníženie tlaku a zlepšenie dýchania. Po príchode do nemocnice žalovanej boli nebohému urobené krvné testy, stetoskopický posluš a pacient bol odoslaný domov s tým, že ide o „obyčajný kašeľ“. Stav pacienta sa opätovne zhoršil nasledujúci deň, 22.03.2016 - mal výpadky dýchania, a preto príbuzní opätovne okolo 4:30 hod telefonicky žiadali o príchod sanitky. Do príchodu sanitného vozidla s posádkou pacient prestal dýchať, a napriek 45 minút trvajúcej resuscitácii sa životné funkcie pacienta nepodarilo obnoviť. Manžel žalobkyne 1/ a otec žalobcov 2/ a 3/ zomrel 20 hodín po tom, ako bol zo zdravotníckeho zariadenia žalovanej odoslaný domov „s obyčajným kašľom“ a systolickým tlakom 220 MmHg. Žalobkyňa v 2/ rade podala na Úrade pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou podnet na prešetrenie správnosti postupu pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti poškodenému v zdravotníckom zariadení žalovanej. Oznámením zo dňa 11.05.2017 Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou zn. 2209/2017/502, PO 507/2016, 39875/2017 žalobkyni v 2/ rade oznámil, že dohliadaný subjekt

- žalovaná, porušila ustanovenie § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z., a to v tom, že nebohému mala byť vykonaná širšia diferenciálna diagnostika hrudnej bolesti a dýchavice, najmä krvné testy akútneho koronárneho syndrómu, pričom práve akútny koronárny syndróm bol podľa pitevnej správy príčinou smrti nebohému Z.. Žalobcovia pripájajú listinné dôkazy, ktorými disponujú. Vzhľadom na zákonnú úpravu, podľa ktorej (z. č. 581/2004 Z. z., 576/2004 Z. z.) nie je pitevný protokol zdravotnou dokumentáciou (vzhľadom na to, že nejde o poskytnutie zdravotnej starostlivosti, ale o úkon po smrti pacienta), nevzťahujú sa protokol o pitve ustanovenia § 25 zákona č. 276/2004 Z. z, ktoré upravujú prístup k zdravotnej dokumentácii po smrti pacienta. Zároveň dohľadové konanie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (§ 43 a nasledujúce zákona č. 581/2004 Z. z.) nie je správnym konaním, žalobcovia nemajú postavenie účastníkov konania a nie sú ani osobami oprávnenými nahliadať do spisu o vykonanom dohľade, ani do samotného protokolu, ktorý je výsledkom dohľadového konania. Žalovaná bola vo vzťahu k neb. Z. poskytovateľom zdravotnej starostlivosti podľa zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“). Žalovaná je v zmysle ustanovenia § 420 Občianskeho zákonníka podľa ods. 1 zodpovedná za škodu, ktorú spôsobila porušením právnej povinnosti (v prejednávanej veci ustanovenie § 4 ods. zákona č. 576/2004 Z. z.) a zároveň jej zodpovednosť sa vzťahuje, podľa ods. 2 § 420 Obč. zák. aj na škody spôsobené osobou/osobami, ktoré na výkon činnosti použila. Podľa ustanovenia 3 ustanovenia § 420 Obč. zák. ide na strane žalovanej o zodpovednosť objektívnu. V zmysle judikatúry NS SR je v zmysle citovaných zákonných ustanovení žalovaná zodpovedná aj nielen za priamu škodu, ale svedčí jej aj zodpovednosť za nemajetkovú ujmu. Žalobcovia navrhujú, aby súd dožiadal žalovanú, či v inkriminovanom období bola poistená vo vzťahu ku škodám spôsobeným pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, či sa poistenie vzťahuje aj na náhradu nemajetkovej ujmy - a ak áno, aby súd žalovanej uložil oznámiť názov poisťovne a číslo poistnej zmluvy, prípadne povinnosť predložiť fotokópiu poistnej zmluvy. Návrh odôvodňujú žalobcovia tým, že ak z poistnej zmluvy vyplynie, že sa poistenie vzťahuje aj na krytie rizík, ktoré sú predmetom tejto žaloby, svedčilo by poisťiteľovi postavenie intervenienta v konaní. Žalobcovia poukázali na ust. § 415, § 420 ods. 1 a 2, § 449 ods. 1 až 3, § 11, § 13 ods. 1 až 3 a § 16 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia v žalobe zároveň odcitovali. V ďalšom texte žaloby žalobcovia uviedli, že každý, kto poskytuje zdravotnú starostlivosť, ju má poskytovať lege artis. Podstatným znakom postupu lege artis je súlad s poznatkami medicíny a biomedicínskych vied. Zdravotná starostlivosť je v zmysle § 4 ods. 3 zákona o zdravotnej starostlivosti poskytovaná správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy. Pri posúdení vzniku zodpovednosti za škodu sa vychádza z posúdenia, resp. splnenia troch základných predpokladov: 1. protiprávne konanie škodcu, 2. vznik škody, 3. kauzálny nexus - príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vznikom škody. Znaky protiprávneho konania spočívajúceho v nesprávnom poskytnutí zdravotnej starostlivosti (či z pohľadu žalobcov neposkytnutí) rekapitulujú žalobcovia v úvode žaloby (čl. 1), ako aj žalobkyňa v 2/ rade vo svojom podnete Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Popri tom je protiprávne konanie žalovanej preukázané aj samotným výsledkom vykonaného dohľadu (UDZS). Nárok na náhradu majetkovej škody si žalobcovia v tomto konaní neuplatňujú. V dôsledku protiprávneho konania žalovaného (škodcu) došlo k najhoršiemu a nenapraviteľnému následku - smrti blízkeho rodinného príslušníka žalobcov, a to náhle, neočakávane a v relatívne mladom veku. Tento následok je bezpochyby ireparabilným zásahom do života celej rodiny. Príčinná súvislosť je daná tým, že poškodený p. Z. zomrel na následky ochorenia, ktoré nebolo diagnostikované žalovanou v čase, kedy by sa fatálnemu následku dalo zabrániť správnym poskytnutím zdravotnej starostlivosti pri správnej diagnostike a následnej správne zvolenej liečbe. Podľa rovnakých kritérií súdna prax posudzuje predpoklady zodpovednosti za vznik, zodpovednosť a náhradu nemajetkovej ujmy. Žalovaná preukázaným porušením právnej povinnosti spôsobila škodu, za ktorú jej svedčí zodpovednosť, a podľa rovnakých kritérií zodpovedá aj za nemajetkovú ujmu, ktorá smrťou poškodeného vznikla (nastala) na osobnostných právach žalobcov. Svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy opierajú žalobcovia o ustanovenia §§ 11-13 Občianskeho zákonníka, keď podľa stabilnej judikatúry ESLP je súčasťou práva fyzickej osoby aj právo na rodinný život - teda aj vzťahy medzi blízkymi príbuznými, sociálne a morálne vzťahy a v ich rámci napĺňanie vlastnej osobnosti, napr. v rozsudku vo veci E. zo 16.12.1992 (rešpektovanie súkromného života musí zahŕňať i právo vytvárať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami), v rozsudku zo dňa 06.02.2001 vo veci I. (čl. 8 Dohovoru chráni právo na identitu a osobný rozvoj a právo nadväzovať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami a okolitým svetom), vo veci K. (právo na rešpektovanie rodinného života zahŕňa záväzok štátu konať spôsobom umožňujúcim normálny rozvoj týchto vzťahov). Ďalej žalobcovia vo svojej žalobe citovali aj

z rozsudku NS ČR sp.zn. 30 Cdo 1678/2004, uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 265/2009 zo 17.2.2011, uznesenia Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 6Co/111/2009 a rozsudku Krajského súdu Nitra sp. zn. 9Co/330/2012 (str. 4 až 5 p.v. žaloby). Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobcovia uviedli, že boli ako rodina tvorená rodičmi - nebohý Z., žalobkyňa v 1/ rade a ich dve deti - žalobcovia v 2/ a 3/ rade). S nebohým Z. boli ako členovia rodiny v dennom a blízkom kontakte, žili v spoločnej domácnosti, boli medzi nimi veľmi úzke rodinné a citové putá. Osobné výpovede žalobcov sú obsiahnuté v ich osobných výpovediach. Pre všetkých žalobcov bola náhla smrť ich otca, ktorú, s podkladom v oznámení Úradu pre dohľad, považujú za zavinenú žalovanou, významnou traumou a masívnym zásahom do ich harmonického rodinného života. Po smrti otca má každý z pozostalých členov rodiny vyššiu mieru obavy o ostatných členov rodiny, a na základe skúsenosti, že nedokázali zabrániť smrti svojho otca ani vyčerpaním všetkých krokov, ktoré od nich možno ako od členov rodiny a medicínskych laikov očakávať, majú aj pocit bezmocnosti a výčitiek. Smrťou manžela a otca preto utrpeli všetci žalobcovia nezvratnú a trvalú ujmu, ktorá značnou mierou poznamenala život celej rodiny. Táto ujma nie je nijakým spôsobom odstrániteľná, je trvalá, a tragicky poznačila osud celej rodiny. Preto priznanie náhrady nemajetkovej ujmy považujú žalobcovia za primerané intenzite ujmy, miere jej zavinenia a jej neodstrániteľnosti (ireverzibilnosti). Osobné odôvodnenie B.: Ich manželstvo bolo uzavreté z lásky. Spájali ich aj rovnaké predstavy o založení rodiny, pre život dôležitých hodnotách a predovšetkým túžba mať a vychovávať deti. Ich túžby boli naplnené a spoločne vychovávali a vychovali dve deti, syna a dcéru. Rodina žila spolu v harmonických vzťahoch a v dennodennej pohode, aj vďaka manželovej povahe. Vzájomne si pomáhali a spoločne riešili problémy, radi a často trávil voľné chvíle, aj dovolenky. Aktívne a šťastne spolu žili až do chvíle, kedy toto všetko skončila smrť manžela, ktorej bolo možné zabrániť v prípade poskytnutia riadnej a včasnej zdravotnej starostlivosti. Manžel venoval svojej rodine vždy všetok čas, ktorý mohol. Mal zmysel pre humor a vynikajúci postreh, a preto svoje poznámky a postrehy tak, ako ich dokázal formulovať len on, ich vždy dokázali pobaviť a rozosmiať. Bohužiaľ, dnes je to minulosť a spomienky. Napriek času, ktorý od jeho smrti uplynul, bolesť nad jeho odchodom stále zostáva a neutícha. Vždy, keď jej je ťažko a spomenie si na jeho pohľad, pohladenie, jeho slová, keď vidí jeho prázdnu stoličku pri stole, má slzy v očiach. Život bez neho je podstatne ťažší. Zďaleka to nie je pre jeho chýbajúci príjem, ale predovšetkým jeho neprítomnosť, vedomie, že už nemôže pomôcť, poradiť, poláskat, objat. Nepozrie sa na vás očami, ktoré aj pri problémoch a ťažkých situáciách, ktoré sa ako v každej rodine niekedy riešili, dokázali upokojiť a privodiť úsmev. Veci, ktoré riešil on s ľahkosťou a humorom, riešia sami, s pocitmi krivdy a myslou sú pri tom stále s ním. Máva depresie a pocity úzkosti. Často, keď sa v noci zobudí a nie je pri nej, si poplače. Ona i nebohý manžel sa tešili na vnúčatá a úlohu starých rodičov. Ako si vnúčatá budú užívať a budú mať na nich nekonečne veľa času. Manžel ako vodič kamiónu veľa cestoval po celej Európe a rozprával im o svojich zážitkoch. Na mnohé miesta sa vybrali spolu, a ďalšie plánovali, keď bude viac času. Už nebude... Celú situáciu znášajú zle aj deti, pričom neprejde deň, aby si na otca nespomenuli. Bohužiaľ, dnes sú to už len spomienky a minulosť, ktorú nik nevráti a nik, nikdy a ničím manžela a ocka nenahradí. S deťmi sa ešte viac zomkli v svojom smútku. Pre ňu sa však život otočil a je smutnejší ako bol. Manžel žil aktívnym životom a život s rodinou si užíval a oni s ním. ÚDZS udelil nemocnici pre pochybenie sankciu 1.000,- eur. Bude mať nemocnica po takejto pokute motiváciu niečo zmeniť? Nijako to nepocíti. Počula, že pokuta je nižšia ako úhrada, ktorú zdravotná poisťovňa zaplatila nemocnici za jeho „liečenie“.... Pociť krivdy pociťuje aj preto, že manžel pôsobil dlhé roky ako vodič RZP a pomáhal zachraňovať životy. Jemu nepomohli, ten jeho zachrániť odmietli... Následok ktorý vznikol, je nezvratný a nereparovateľný. Manžela a otca im nikto nevráti. Je to niečo, čo ich poznačilo a čo si budú v sebe niesť do konca života, ktorý mohli prežiť inak a radostnejšie, tešiť sa jeden z druhého, užívať si život a spoločne zostarnúť. Osobné odôvodnenie P.: Otec bol pre ňu odjakživa najväčším vzorom. Nikdy nefajčil, nepil, nemíňal na žiadne malichernosti, vždy robil všetko pre to, aby bola jeho rodina šťastná. Zakaždým bol obrovský optimista, základná veta bola „kým sme zdraví a živí, nemáme sa čím trápiť“. Vždy sa jej smial, že sa trápi hlúposťami, že človek sa nemá trápiť kvôli veciam ako sú známky, peniaze, vzťahy, v podstate vždy obrátil na srandu, keď niečo videla ako obrovský neriešiteľný problém, a vždy jej pomohol. Bol úžasný otec s výbornou výchovou (za celý život si pamätá iba jedno jediné „po zadku“, čo dostala v 6-tich rokoch, ale aj to bolo len také aby sa nepovedalo, vychovával ich s láskou, dobrým slovom a hlavne vlastným príkladom a vzorom. Dúfa, že ak bude mať niekedy v budúcnosti deti, ich otec sa k nim bude správať úplne rovnako, nakoľko nemá v spomienkach ani jedinu vec, čo by mu mohla vo výchove a starostlivosti o nich ako deti vyčítať. Zakaždým ju vo všetkom podporoval, keď odišla z denného štúdia z vysokej školy a začala pracovať na pumpe, kde ťahala nočné šichty, chodieval ju pozerat po večeroch, keď sa o ňu bál, ba dokonca poprosil svojich kamarátov šoférov (kolegov z „brandže“), že keď jazdia nočnú šichtu, aby zašli na kávičku výhradne ku nej: aby bola čo najmenej sama. Po roku nastúpila na externé štúdium na vysokú školu opäť. Nedokázala študovať bez pomoci rodičov, ktorý jej pomáhali

a podporovali ju, či už hmotne, finančne, psychicky. Keď si po vysokej škole našla prácu, tiež ju otec chodil navštevovať min 2x týždenne, keď bol doma, niekedy aj denne. Snažil sa jej vždy pomôcť ako vedel. Od malička ju bol všade pozerávať, pamätá si ho už na prvom plaveckom, ako tam ako jediný rodič stál za veľkým sklom a ukazoval jej posunkami, ako skvele jej to ide. Na strednej takmer každý týždeň bol ocinko u nej na návšteve na internáte, vždy sa zastavil, keď šiel kamiónom okolo a vždy jej doniesol plnú igelitku jedla a sladkostí, lebo sa bál, že bude hladná. Vždy jej pomohol s čímkoľvek potrebovala. Nielen ona, aj brat, mama, napríklad v zime každé ráno, keď bol doma si privstal, aby jej a mamine mohol odhrabať a vyhriať auto, aby sa nemuseli trápiť „oni dievčatá“ pred robotou, či školou. Pomáhal jej svojou radou s akoukoľvek väčšou investíciou, keď si chcela kúpiť auto, presedel celé dni nad internetom, aby jej ušetril peniaze a čas, samozrejme, keď našiel to auto, všetko zaošetroval za ňu (servis, zmluvy, poisťku...). Vždy jej pomáhal vo všetkom, napríklad keď prerábala byt (ešte neskončila, po jeho smrti sa to spomalilo), prišla z roboty, pokiaľ bol doma, takmer zakaždým ho tam našla niečo robiť (či už elektriку, podlahy, omietku....) Pomáhal vo všetkom, čo mohol. A ešte to robil s nadšením a úsmevom! Vedeli sa vždy porozprávať ako kamaráti. Nepozná človeka, s ktorým by si on nerozumel, alebo nejakého jeho nepriateľa. Často robievali rodinné guláše, pikniky, po večeroch cez leto na terase vo vírivke, chodievali na predĺžené víkendy po Slovensku, Maďarsku, Čechách. Snažil sa im vždy spraviť nejaké výlety, aktivity, aby nesedeli doma. Každý člen rodiny s ním bol viackrát aj na ceste kamiónom po Európe. Bol to skvelý a trezlivý otec, ktorého by nikdy v živote nemenila, veľa jej toho dal, veľa ju toho naučil a jeho smrť je pre ňu nenahraditeľná strata. Jej rodičov nikdy nepočula hádať sa. Mali s bratom šťastné detstvo a všetci sa tešili na budúcnosť. Táto sa rozplynula vtedy, keď napriek tomu, že ocinko väčšinu svojho života zachraňoval životy, keď išlo o život jemu, niekto zlyhal a pomoci sa mu nedostalo. Bolesť v srdci a pocit beznádeje, bez akéhokoľvek zadosťučinenia je traumatizujúca. Prečo práve on?! V nemocniciach platí nepísaná zásada, že zdravotníkom sa venujú viac a dajú si aj viac záležať. Bol jedným z nich. Ocinka jej už nikto nevráti. Ostali len spomienky a smútok. Sankciu udelenú nemocnici vo výške 1.000,- eur však pokladá za výsmech. Za výkony, ktoré v súvislosti s ocinkom urobili, dostala nemocnica od zdravotnej poisťovne viac. Má to logiku? Môže mať takáto sankcia výchovný, či nápravný účinok? Má za to, že čo im v súvislosti s konaním nemocnice bolo upreté a nenávratne a nenapraviteľne vzaté, sú silné citové väzby s ocinkom a manželom. Nikdy ho nevidia jeho vnúčatá, nepoznajú jeho láskavosť. Bol by úžasný starý otec, najlepší, akého by si pre svoje deti mohla priať. Môže im už len o ňom rozprávať a spomínať. Osobné odôvodnenie J. Odkedy ako malý začal vnímať svojich rodičov, obaja mu boli vždy veľkou oporou a mal ich veľmi rád. Otec bol človek, na ktorého sa mohol kedykoľvek spoľahnúť. Vždy, keď mu bolo ťažko a keď ho stretávali rôzne problémy alebo ťažkosti, zdôveril sa s nimi najskôr mame. Avšak väčšinou otec bol ten, ktorý mu s nimi pomohol a vyriešil ich. Ešte ako malý chlapec trávil dosť veľa času pobytmi v nemocniciach kvôli jeho vrodenej chybe, ktorú má na krku (zrastená fistula) a keďže v Bratislavskej detskej nemocnici na Kramároch mali s týmito problémami viacej skúsenosti, trávil dosť času práve tam. Otec ho tam chodil navštevovať, bol tam častejšie, ako to bolo u väčšiny domácich (bratislavských) spolupacientov. Väčšinu jeho života robil otec záchranár; najskôr v SOS a potom v RZP. Pomáhal ľuďom. Zachraňoval životy. Ako dieťa ho mal za hrdinu. V ich meste zvykol bývať deň detí, kde zvykli robiť rôzne zbory pestré akcie. Jeho otec tam mal najväčšiu šou, keď horiace auto hasili a strihali na kusy a vyťahovali z neho makety ľudí. Vtedy ako dieťa si neuvedomoval aké sú to v reálnom živote dramatické momenty, keď sa naozaj bojuje o život. Neskôr začal jazdiť na kamióne po celej Európe. Pre neho to bolo niečo úžasné počúvať rôzne zážitky z rôznych kútov sveta. Zbral ho na trojtýždňovú cestu. Mal vtedy 17 rokov a zdalo sa mu, že za tri týždne videl viacej toho ako dovtedy za celý svoj život. Toľko zážitkov, čo vtedy spolu zažili! Neskôr, keď už mal po škole, šiel aj on spoznávať svet. Jedného dňa sa zbalil a išiel skúšať šťastie na západ. Vystriedal tam rôzne zamestnania v Holandsku a v Nemecku. Rád spomína na chvíľu, kedy otec mal jazdu cez Holandsko a kúsok od mesta, v ktorom býval. Tak sa dohodli, aby odstaviť kamión na parkovisku na benzínke a šli sa baviť. Ukázal mu mesto a predstavil kolegom. Hneď si s ním dobre rozumeli a bol to pre neho taký nečakaný večer v „domácom prostredí“, aj keď v Holandsku. Úžasných chvíľ, ktoré s otcom prežil, bolo veľmi veľa a aj preto mu otec veľmi chýba a čo sa stalo ho veľmi, veľmi trápi. Doma si zriadil stolársku dielňu. Jeho otec tam často krátko chodil za ním a pomáhal mu. Rozprávali sa a práca šla ľahšie od ruky. Plánovali spolu, že dielňu rozšíria a rozbehnú viac a potom by už nejazdil. Ostalo len pri plánoch a nesplnených snoch. Všetko vyzeralo, že sa nič nemôže pokaziť, že všetko je takmer ideálne a boli ako rodina šťastní, tak im otec odišiel. Bola to hrozná rana pre nich všetkých. Veľmi bolí, za akých okolností k tomu došlo a viacerí bývalí kolegovia - záchranári sa vyjadrili, že to bola chyba a nemuselo sa to stať. Otec nikdy nič nesimuloval, nikdy neobťažoval doktorov výmyslami. Šiel ku doktorovi len vtedy, kedy to už bolo potrebné alebo nevyhnutné. Nijakým spôsobom nezneužíval, ani nevyužíval zdravotný systém. Práve naopak - dlhé roky dával zo seba všetko, čo mohol, aby pomáhal druhým. A keď potreboval

pomôcť on sám, tak ho vybavili so sirupom na kašeľ! To ráno, keď ho vypevádzali jeho kolegovia z RZP, prežívali v rodine zdesenie. Ale zároveň ich upokojovalo, že keď predsa je pod dohľadom a že sa mu tam nemá čo stať. Ešte mu mama hovorila, ako mu jeho kolega vravel „no Z., chvíľku si u nás poležiš, aspoň si konečne oddýchneš“. Lekár však usúdil, že na nehmateľný pulz bude najvhodnejší sirup na kašeľ a domáca liečba. Otec prišiel domov, keď ho zbadal doma vo dverách pár hodín po tom, ako ho podopierali sanitári z RZP, nevedel nájsť slov. Prišiel spotený, zmorený a so sirupom na kašeľ. Na druhé ráno sa nezobudil. Sestra ho prišla skoro ráno zobudiť, že otec nedýcha. S mamou ho oživovali až do príchodu sanitky. Potom ho oživovali oni. Bolo to hrozné! Mama sa zrútila. Chcel sa zobudiť z toho sna. Volal mu jeho kolega z RZP, že ho akurát išiel navštíviť na oddelenie, keď sa to dozvedel. Že prečo ho pustili domov, nechápe. Ten hnev a smútok i pocit beznádeje je stále v nich všetkých. V ňom, mame aj sestry. On pomáhal všetkým, jemu, bohužiaľ, nepomohli. Rodičia sa nikdy nehádali, boli pre neho vzorom a vždy si hovoril, že aj on bude mať takú rodinu. Otec mu veľmi chýba a ako sa to celé stalo, je nesmierne traumatizujúce. Často si predstavuje, ako by to bolo, keby tu bol. Mama by sa netrápila a bola by šťastná. Napriek tomu, že sa navzájom podporujú, nikdy to nebude, čo bolo. Jednoducho nemal ešte odísť. Najsmutnejšie je to paradoxne vtedy, keď sú spolu, vo chvíľach, keď inde vládne radosť, pohoda, a myslia a spomínajú na svojho otca, manžela. Vianoce, narodeniny. Už nepríde, neporadí, nepohladi, neusmeje sa. Čo by dal za to, ak by s nimi bol? Všetko.

3/ Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že popiera, aby jeho konaním/opomenutím alebo akoukoľvek inou skutočnosťou (objektívnou zodpovednosťou) došlo k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov a tým aj vzniku nárokov žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy, nároku na ospravedlnenie ako aj nároku na náhradu trov konania. Žalovaný teda uplatnené nároky neuznáva, čo do dôvodu, ako aj výšky. Žaloba žalobcov je v celom rozsahu postavená na tom, že zo strany žalovaného došlo pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti pacientovi Z. k pochybeniu - postupu non lege artis a v príčinnej súvislosti s tým k jeho úmrtiu a zásahu do práv na ochranu osobnosti. V žalobe žalobcovia uvádzajú, o ktoré konkrétne pochybenie by malo ísť (nevykonanie širšej diferenciálnej diagnostiky hrudnej bolesti a dýchavice, najmä krvné testy akútneho koronárneho syndrómu) však bližšie ho rozvádzajú. Uvedené údajné pochybenie (a príčinnú súvislosť) popiera a uvedené pochybenie (a príčinná súvislosť) nebolo nikdy znalecky (odborne) preukázané. Žalobcovia k tomu nepredkladajú žiaden priamy alebo nepriamy dôkaz. K celému prípadu treba uviesť, že k dnešnému dňu žiaden príslušný orgán - správny orgán (ÚDZS), orgán činný v trestnom konaní, súd právoplatne nerozhodol alebo nekonštatoval právoplatne, že zo strany žalovaného došlo k postupu non lege artis, s ktorým v príčinnej súvislosti malo dôjsť k úmrtiu pacienta Z.. Žalovanému bol zo strany UDZS vytýkaný jediný údajný nedostatok: „nevykonanie širšej diferenciálnej diagnostiky prekordálnej bolesti a dýchavice - pacientovi mali byť vyšetrené markery akútneho koronárneho syndrómu, a to aj napriek tomu, že záznam EKG v tom čase nevykazoval známky akútnej koronárnej ischémie“. Uvedený údajný nedostatok počas konania pred UDZS žalovaný nikdy neuznal a popiera údajné nesprávne poskytnutie zdravotnej starostlivosti pacientovi Z.. Príčinu medzi smrťou a údajným pochybením UDZS nenašiel, ba práve naopak. Podľa UDZS bol, podľa pitevného protokolu zo dňa 23.03.2016, príčinou smrti Z. „Infarctusm. cordisperac. reg .....“, čo predstavuje perakútnu (náhlu) formu akútneho koronárneho syndrómu. Tento však podľa konzultanta Q. pacient Z. počas vyšetrenia u žalovaného dňa 21.03.2016 nemal a teda sa zistiť ani nedal. UDZS vo svojom rozhodnutí č.k.: ZS 504/00001/2018 zo dňa 29.01.2018 o uložení pokuty jasne konštatuje, že podľa neho mala byť vykonaná „širšia diferenciálna diagnostika prekordálnej bolesti a dýchavice - a teda mali byť vyšetrené markery akútneho koronárneho syndrómu, ktoré by nepriniesli z pohľadu diagnostiky nové informácie. Podľa UDZS, až tento výsledok, ktorý by aj tak akútny koronárny syndróm nezistil (teda ho pacient pri vyšetrení u žalovaného nemal) bol dostatočným dôvodom k prepusteniu pacienta do domáceho prostredia. A teda samotné vyšetrenie markerov akútneho koronárneho syndrómu by teda neprinieslo žiadnu zmenu v ďalšom poskytovaní zdravotnej starostlivosti tak z hľadiska liečby, ako aj diagnostiky. To znamená, že pacient by aj po tomto vyšetrení markerov akútneho koronárneho syndrómu prepustený domov a teda výsledok by bol úplne rovnaký ako urobil už predtým žalovaný, keď prepustil pacienta domov skôr. K tomu UDZS uvádza, že ani niekoľko hodinová observácia, resp. hospitalizácia (k čomu nebol dôvod) by nezabránila náhlejšej kardiálnej smrti. Rovnako UDZS uvádza (strana 6/10 prvý odsek), že v prípade Z. išlo o 47 - ročného vysokorizikového pacienta s prejavmi metabolického syndrómu (morbídna obezita 140 kg, hypertenzívna choroba 2. št ESH/ESC s vysokým pridaným rizikom, dyslipoproteínémia, hyperurikémia, hyperglykémia). Predpokladom uplatňovania a úspešnosti nárokov na náhradu škody na zdraví a náhrady nemajetkovej ujmy v medicínskych sporoch je preukázanie: a) zavineného porušenia právnej povinnosti (postup non lege artis) alebo existencia právom predpokladanej inej okolnosti - objektívna

zodpovednosť, b) vznik škody alebo zásah do práva na ochranu osobnosti, c) existencia príčinnej súvislosti. K samotnému postupu non lege artis môže dôjsť tak aktívnym (komisívnym), ako aj omisívnym konaním. Medicínske spory predstavujú komplikované prípady, nakoľko tak posúdenie postupu non lege artis, príčinnej súvislosti a čiastočne aj to, či došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti a v akom rozsahu, si vyžadujú odborné znalosti. Preukázanie všetkých týchto predpokladov zaťažuje v tomto prípade žalobcu, ktorý musí uniesť tak bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazu. To, že k úmrtiu pacienta Z. došlo u žalovaného, nezakladá automaticky domnienku, že za jej smrť je zodpovedný žalovaný a je na ňom, aby preukázal, že jeho smrť nezavinil. V tejto otázke je žalovaný plne k dispozícii a je pre účely dokazovania ochotný poskytnúť potrebnú zdravotnú dokumentáciu a ostatnú súčinnosť tak, ako to urobil aj v konaní pred ÚDZS. Vo všeobecnosti je zodpovednosť za škodu/nemajetkovú ujmu založená na princípe, kde každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti (§420, ods. 1 Občiansky zákonník). Z tohto pravidla však existujú výnimky, keď poskytovateľ zdravotnej starostlivosti síce postupoval lege artis, ale aj napriek tomu mu zákon ukladá zodpovednosť za náhradu škody/nemajetkovej ujmy (zodpovednosť za škodu spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe prístroja alebo inej veci, napr. vadný liek, prístroj alebo zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov) - ide o tzv. objektívnu zodpovednosť. Z podanej žaloby jednoznačne vyplýva, že postup žalovaného, ktorý by bolo možné označiť za postup non lege artis alebo existencia objektívnej zodpovednosti nebola žalobcami žiadnym spôsobom preukázaná. Žalobcovia v žalobe len uvádzajú svoje tvrdenia o postupe non lege artis, avšak nepreukazujú to žiadnym odborným znaleckým posudkom, ktorý je pre tento prípad nevyhnutný. Rovnako sa žalobcovia odvolávajú na závery Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktoré ich tvrdenia o postupe non lege artis v podstatnej časti nepotvrdzujú. K nedostatku, o ktorý sa žalobcovia opierajú: „nevykonanie širšej diferenciálnej diagnostiky hrudnej bolesti a dýchavice, najmä krvné testy akútneho koronárneho syndrómu“, žalovaný uvádza, že zotráva na tom, že nevykonanie krvných testov na akútny koronárny syndróm nebol postupom non lege artis. V prípade Z. išlo o vysokorizikového pacienta z kardiovaskulárneho hľadiska, keďže bol ťažko obézny, liečil sa na artériovú hypertenziu, ktorá nebola dobre kontrolovaná a mal pozitívnu rodinnú kardiovaskulárnu anamnézu. Dôvody na vykonanie krvných testov akútneho koronárneho syndrómu tu neboli nakoľko: Okrem záznamu lekára RLP, ktorý uviedol „tlak na hrudníku“ (bez bližšej špecifikácie charakteru a lokality) pacient pri odbere anamnézy z obdobia akútnych ťažkostí, počas vyšetrenia na IAP a ani v čase observácie ťažkosti v zmysle, tlaku, bolesti alebo diskomfort na hrudníku neuvádzal. Aj pri cieleňých otázkach o bolesti, z dôvodu zápisu lekára RLP, pacient ťažkosti takéhoto charakteru negoval. Vzhľadom k opakovanému negatívnemu EKG záznamu nebolo vyjadrené ani podozrenie na nemú ischemie myokardu. Z dôvodu, že pacient sa nesťažoval na bolesť na hrudníku v rámci diagnostického procesu nebol realizovaný odber krvi na vyšetrenie markeru akútneho koronárneho syndrómu. U pacienta v anamnéze dominovali príznaky pre synkopy, intenzívnej zimnice, slabosti, a pocit sťaženej dýchania a v tomto zmysle sa realizovala klinická a laboratórna diagnostika. Zápis v lekárskej správe lekára interného oddelenia UPS Dg. Záver: Bolesť na hrudníku, bližšie neurčená bol do systému zapísaný zdravotnou sestrou pri privezení pacienta lekárom RLP, ešte pred prevzatím pacienta lekárom interného oddelenia UPS. Nebol to teda záver lekára UPS z vyšetrenia. Jeho záverom bola presynkopa ortostatická a tracheobronchitída subakútna. Ďalšou podmienkou vzniku zodpovednosti je existencia zásahu do práva na ochranu osobnosti následkom smrti pacienta Z.. Je prirodzené, že smrť blízkej osoby sa dotkne jej najbližších osôb. Vzhľadom na to, že podľa žalovaného nedošlo z jeho strany k pochybeniu, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti so smrťou pacienta Z., nemohlo dôjsť k zásahu do práv na ochranu osobnosti žalobcov. Pokiaľ ide o samotnú výšku náhrady nemajetkovej ujmy uplatňovanej žalobcami, judikatúrou a ani zákonom nie sú stanovené žiadne finančné limity, avšak uplatňovanú výšku nárokov považujú za „extrémne“ nadhodnotenú vo vzťahu k existujúcej judikatúre a celkovo za nepreukázanú. Na to, aby vznikol zodpovednostný vzťah je potrebný kauzálny nexus, a teda príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom ujmy v dôsledku zásahu do práva na ochranu osobnosti týmto protiprávnym úkonom. Existencia príčinnej súvislosti musí byť v každom prípade bezpečne preukázaná- naisto daná a nemožno ju len predpokladať. Pri škodách na zdraví, resp. úmrtiach ide o zistenie, či protiprávny úkon bol vyvolávajúcim činiteľom poškodenia zdravia, resp. úmrtia. Podľa pitevnej správy bol dôvod úmrtia pána Z. „Infarctusm. cordisperac. reg .....“, čo predstavuje perakútnu (náhlu/rýchlu) formu akútneho koronárneho syndrómu po cca 24 hodinách od prvého výjazdu RLP k tomuto pacientovi a to v kontexte náhlejšej srdcovej smrti. Náhla srdcová smrť je najdramatickejšou formou úmrtia na kardiovaskulárne ochorenia. Je definovaná ako úmrtie z kardiálnych príčin, ktoré sa vyskytuje do 1 hodiny od začiatku symptómov. Kardiálne ochorenie pritom môže alebo nemusí byť známe, smrť je ale neočakávaná. Jej ročná incidencia vo vyspelých krajinách je od 0,3-1,3 na 1000 obyvateľov, je zodpovedná za 10-30% všetkých prirodzených úmrtí a údaje z

Framinghamskej štúdie naznačujú, že 50% pacientov s ischemickou chorobou srdca (ICHS) umierajú náhle a často môže ísť o prvú manifestáciu ICHS. K takémuto úmrtiu žiaľ došlo aj u pána Z.. Podľa konzultanta Q. pacient Z. počas vyšetrenia u žalovaného dňa 21.03.2016 akútny koronárny syndróm nemal. UDZS vo svojom rozhodnutí č.k.: ZS 504/00001/2018 zo dňa 29.01.2018 o uložení pokuty jasne konštatuje (strana 4/10 posledný odsek), že podľa neho mala byť u pacienta Z. vykonaná „širšia diferenciálna diagnostika prekordálnej bolesti a dýchavice - a teda mali byť vyšetrené markery akútneho koronárneho syndrómu, ktoré by nepriniesli z pohľadu diagnostiky nové informácie. Podľa UDZS, až tento výsledok, ktorý by aj tak akútny koronárny syndróm nezistil (teda ho pacient pri vyšetrení u žalovaného nemal) bol dostatočným dôvodom k prepusteniu pacienta do domáceho prostredia. A teda samotné vyšetrenie markerov akútneho koronárneho syndrómu by teda neprinieslo žiadnu zmenu v ďalšom poskytovaní zdravotnej starostlivosti tak z hľadiska liečby ako aj diagnostiky. To znamená, že pacient by aj po tomto vyšetrení markerov akútneho koronárneho syndrómu prepustený domov a teda výsledok by bol úplne rovnaký ako urobil už predtým žalovaný, keď prepustil pacienta domov skôr. K tomu UDZS uvádza, že ani niekoľkohodinová observácia, resp. hospitalizácia (k čomu nebol dôvod) by nezabránila náhlej kardiálnej smrti. Vzhľadom k pitevnému nálezmu perakútneho srdcového infarktu, skoro 24 hodinovému oknu medzi prvým vyšetrením a úmrtím pacienta, neprítomnosti bolesti na hrudníku, opakovane negatívne EKG záznamu pacienta a tiež nezhoršeniu klinického stavu po demitácii o akútny koronárny syndróm v čase vyšetrenia u žalovaného nešlo. Ku vzniku občianskoprávných sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby v zmysle § 13 ods. 2 Obč. zák. musí byť ako predpoklad zodpovednosti splnená podmienka existencie neoprávneného (protiprávneho) zásahu, v dôsledku ktorého vznikla kvalifikovaná ujma na osobnosti fyzickej osoby ako preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby a existencia príčinnej súvislosti medzi týmto zásahom a ujmom vzniknutou na osobnosti fyzickej osoby (púha možnosť, že určitým konaním bolo zasiahnuté do osobnostných práv, pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch nepostačuje - viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.

zn. 3Cdo 108/2011). Neoprávneným zásahom je zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, ktorý je v rozpore s objektívnym právom, t. j. právnym poriadkom. Celkovo je nutné uviesť, že žalobca sa zameriava na výpočet judikátov a ich obsahu a opisu vzťahu žalobcov s nebohým Z., ale len krátko a úplne bez dôkazov sa venuje postupu lege artis/non lege artis a už vôbec nepreukazuje podstatnú podmienku a to príčinnú súvislosť a ani nenavrhuje vykonanie dôkazov na jej preukázanie. K úmrtiu Z. došlo dňa 22.03.2016. K podaniu žaloby žalobcami došlo až 22.05.2020, teda 4 roky a 2 mesiace po jeho úmrtí. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje, a to v lehote 3 rokov odo dňa neoprávneného zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby, ktorým je deň smrti Z., teda 22.03.2016. Pre uvedené žalovaný vznáša námietku premlčania všetkých nárokov (žalobkyňa v prvom rade náhrada nemajetkovej ujmy v celkovej výške 60.000,- eur, žalobkyňa v druhom rade náhrada nemajetkovej ujmy v celkovej výške 40.000,- eur a žalobca v treťom rade náhrada nemajetkovej ujmy v celkovej výške 40.000,- eur) žalovanými žalobcami ich žalobou zo dňa 12.05.2020 (doručenou súdu 22.05.2020), keď táto žaloba mala byť doručená súdu najneskôr ku dňu 23.05.2019, aby nedošlo k premlčaniu ich údajných nárokov. Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti má žalovaný za to, že zo strany žalovaného nedošlo pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebohému pacientovi Z. k postupu non lege artis (k dnešnému dňu to nebolo konštatované znalcom v príslušnom odbore), a teda zo strany žalovaného nedošlo ku konaniu, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti (teda by spôsobilo) so smrťou Z.. Príčinná súvislosť nebola žiadnym spôsobom preukázaná (ani príslušným orgánom a ani znalcom) a teda žalobcovia to vôbec žiadnym dôkazom nepreukazujú.

4/ Žalobcovia vo svojej replike zo dňa 30.12.2020 uviedli, že pri vymedzení pochybenia žalovaného vychádzajú jednak z im dostupnej zdravotnej dokumentácie, a jednak z oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Vzhľadom na to, že neexistuje zákonná úprava prístupu pozostalých k dohľadovému spisu, keďže vykonanie dohľadu nie je správnym konaním (s možnosťou podľa § 14 ods. 1 Správneho poriadku), v ktorom by správny orgán konal so žalobcami ex offa alebo na základe ich prihlásenia sa o práva účastníka konania, žiadali žalobcovia o pripojenie a oboznámenie dohľadového spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Na návrhu na pripojenie spisov UDZS dodnes trvajú, vzhľadom nato, že v tomto spise sa (v zmysle zákona č. 581/2004 Z. z.) nachádzajú stanoviská konzultantov ÚDZS, s ktorými sa pred podaním žaloby a v podstate ani dodnes žalobcovia nemohli oboznámiť, avšak môžu byť podstatné pre posúdenie zodpovednosti žalovaného. Ako vyplýva z judikatúry, právomocou ÚDZS je výhradne konštatovať, že došlo k zanedbaniu starostlivosti, nie však vyvodzovať vzťah kauzálnej súvislosti medzi príčinou a následkom, keďže táto právomoc je vyhradená

súdom (v trestnom alebo civilnom konaní). Právomocou ÚDZS je výhradne posúdiť a vyjadriť sa, či zdravotná starostlivosť bola alebo nebola poskytnutá v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z. z. Ak ÚDZS konštatoval nesprávnosť poskytnutia zdravotnej starostlivosti - porušenie zákona na strane žalovaného, je preukázané „rozhodnutím iného orgánu“, že žalovaný konal tak, že porušil zákon, teda konal protiprávne. Žalovaný sa odvoláva na rozhodnutie o uložení pokuty, ktoré žalobcom nebolo doručované (viď predtým uvedená absencia postavenia účastníka konania), a nie je im známe dodnes. Žalovaný ani neuvádza, že by rozhodnutie pripájal k svojmu vyjadreniu. Ak ÚDZS rozhodol o uložení pokuty za porušenie zákonnej povinnosti poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne, ide o ďalšie rozhodnutie „iného orgánu“, ktorým je súd pri rozhodovaní viazaný. Úvahy žalovaného ohľadom vývoja zdravotného stavu manžela a otca žalobcov sú logicky zamerané na jeho obranu, nie je však možné považovať za tvrdenia s absolútnou platnosťou, pretože sú tvrdeniami produkovanými v rámci subjektívnej procesnej obrany. Ak teda žalovaný tvrdí, že „aj po tomto vyšetrení (markerov) by bol pacient prepustený domov a výsledok by bol taký istý, a že ani niekoľkohodinová observácia by nezabránila náhlejšej kardiálnej smrti, oponujú žalobcovia tomuto tvrdeniu tým, že ak by k náhlejšej srdcovej príhode došlo v zdravotníckom zariadení, a nie doma, bol by lekársky zákrok, poskytnutie pomoci bezprostredné a neodkladné, bez čakania na sanitku, bez straty času transportom do zdravotníckeho zariadenia, čo môže mať významný vplyv na prognózu prežitia pacienta. Ak žalovaný tvrdí, že išlo o vysoko rizikového pacienta, resp. pacienta polymorbídneho, a tým quasi ospravedlňuje vzniknutý následok, žalobcovia tvrdia opak - a to, že práve rizikovosť pacienta je dôvodom k zvýšenej opatrnosti pri diagnostike a liečbe, osobitne v prípade prejavov naznačujúcich možnú kardiálnu príčinu ťažkostí pacienta. K predpokladom posúdenia dôvodnosti žaloby žalobcovia uvádzajú: - zavinené porušenie povinností žalovaného je preukázané výsledkom dohľadu vykonávaného Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, kde sa výslovne konštatuje porušenie povinnosti poskytnúť zdravotnú starostlivosť správne, a povinnosť mal porušiť práve žalovaný (a nikto iný), - škoda resp. nemajetková ujma preukázateľne vznikla na strane žalobcov, jej právny základ podrobne odôvodnili v podanej žalobe, - existencia príčinnej súvislosti, resp. jej preukázania je vecou dokazovania. Bez znalosti obsahu dohľadového spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou a následného správneho spisu však nemožno zo strany žalobcov vyjadriť sa nad rámec žaloby, keďže aj pri návrhoch na vykonanie ďalšieho dokazovania je nutnou podmienkou oboznámenie sa s listinami, ktoré sú obsiahnuté v uvedených spisoch. Žalobcovia nemajú zákonnú možnosť ani prístupu k pitevnému protokolu, o ktorý opiera svoje vyjadrenie žalovaný, keďže pitva nie je úkonom zdravotnej starostlivosti a teda protokol z pitvy nie je zdravotnou dokumentáciou, ku ktorej by mali prístup pozostalí po smrti osoby, na ktorej sa pitva vykonala. Preto sa k tvrdeniam žalovaného, ktoré vychádzajú z pitevného protokolu, nemôžu v danom štádiu konania vyjadriť, keďže ide o dôkazný prostriedok, s ktorým dosiaľ nie sú oboznámení. Fakt, že žalovaný „zotrváva na tom, že nevykonanie krvných testov na akútneho koronárneho syndrómu nebol postupom non lege artis“ je v intenciách záverov vykonaného dohľadu bezpredmetné. Žalobcovia trvajú na návrhoch na vykonanie dokazovania, v ktorých sa sčasti zhodujú so žalovaným (pripojenie spisu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou), súhlasia s návrhom na zbavenie mlčanlivosti žalovaného a zdravotníckych pracovníkov žalovaného a vykonanie dôkazu ich výsluchom po zbavení mlčanlivosti. Trvajú tiež na návrhu na vykonanie dokazovania pripojením spisu ÚDZS týkajúci sa správneho konania o udelení pokuty, ktoré nasledovalo po skončení dohľadového konania. K námietke premĺčania žalobcovia uvádzajú: Žalobcovia tvrdia, že pre začatie plynutia premĺčacej doby nie je rozhodujúci deň smrti poškodeného neb. Z., ale deň, kedy sa dozvedeli o tom, že v súvislosti s poskytovaním zdravotnej starostlivosti došlo k porušeniu zákona č. 576/ 2004 Z. z., teda získali vedomosť o tom, že došlo k porušeniu právnej povinnosti a o tom, kto za škodu (nemajetkovú ujmu) zodpovedá, resp. komu zodpovednosť svedčí. Pri tomto názore sa opierajú o právne názory, vyjadrené v rozhodnutiach súdov, a to konkrétne Krajského súdu Bratislava, sp. zn. 5Co/47/2019 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/ 165/2017. Žalobcovia tvrdia, že v rozhodovanej veci ide o úplne odlišný prípad, než je napr. pri dopravnej nehode so známym vinníkom - keďže k dopravnej nehode so smrteľným následkom je bezodkladne privolávaný príslušník polície, ktorý začína trestné konanie tzv. neodkladným úkonom a následne po vykonaní úkonov „vo veci“ vznesie obvinenie. Podľa názoru NS SR sa však aj v takomto prípade vedomosť poškodeného o tom, kto za škodu zodpovedá, datuje od vznesenia obvinenia, keďže až na základe vznesenia obvinenia, ktoré predpokladá určitú mieru dôvodného predpokladu, že skutok spáchal obvinený, je daná vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá. Z uvedených dôvodov nie je možné začiatok premĺčacej doby ustáliť na deň smrti neb. Z., ale až na deň, kedy sa žalobcovia dozvedeli z oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaný konal v rozpore so zákonom č. 576/2004 Z. z. Záver o porušení zákona je oprávnený vyvodit' práve ÚDZS, a

nie je to vec voľnej úvahy žalobcov alebo ich názoru alebo subjektívneho presvedčenia. Preto je námietka premlčania, vznesená žalovaným, bezpredmetná. Výška nemajetkovej ujmy, po preukázaní predpokladov (zodpovednosť, kauzálny nexus) je úvahou súdu. Nie je určená tabuľkami, a preto nie je námietka výšky žiadanej náhrady nemajetkovej ujmy dôvodná. Tvrdenie o neunesení bremena dôkazu v štádiu, kedy nebol vykonaný ani jeden z navrhovaných dôkazov a kedy teda žalobcovia nemali možnosť na základe dôkazných prostriedkov, ktorými oni sami nedisponujú, navrhnúť prípadné ďalšie dokazovanie, je predčasné a nedôvodné.

5/ Žalovaný v duplike zo dňa 18.01.2021 uviedla, že k úmrtiu Z. došlo dňa 22.03.2016. K podaniu žaloby žalobcami došlo až 22.05.2020, teda 4 roky a 2 mesiace po jeho úmrtí. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje, a to v lehote 3 rokov odo dňa neoprávneného zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby ktorým je podľa žalobcov deň smrti Z., teda 22.03.2016. Žalobcovia vo svojom vyjadrení uviedli, že pre začatie plynutia premlčacej doby nie je rozhodujúci deň smrti nebohého Z., ale deň, kedy sa o škode dozvedeli a kto za škodu zodpovedá. Za tento deň žalobcovia považujú deň, kedy sa dozvedeli z oznámenia UDZS, že údajne došlo pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalovaným k postupu non lege artis a preto považujú námietku premlčania za bezpredmetnú. Žalobcovia si pri posudzovaní otázky premlčania nesprávne zamieňajú právnu úpravu týkajúcu sa pojmu „škoda“ a pojmu „nemajetková ujma“. Predmetom vymáhania je v zmysle podanej žaloby náhrada nemajetkovej ujmy a nie škody. Škoda a nemajetková ujma sú dva rôzne právne inštitúty. Pri škode začína premlčacia doba (2 roky) plynúť dňom nasledujúcim po dni, keď sa poškodený dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá. Judikatúra za posledné roky bližšie vysvetlila, čo sa v konkrétnych prípadoch rozumie pod pojmom „dozvedieť sa o škode“ a „kto za ňu zodpovedá“. Pri náhrade nemajetkovej ujmy je ale právna úprava premlčania iná ako pri inštitúte „škody“ s tým, že sa nárok na náhradu nemajetkovej ujmy premlčuje, a to v lehote 3 rokov odo dňa neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého porušiť alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby V prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy pozostalých v dôsledku úmrtia rodinného príslušníka je rozhodujúcim dňom začatia plynutia premlčacej doby deň nasledujúci po dni smrti tohto rodinného príslušníka. Je teda nesprávne tvrdenie žalobcov, že na žalujúce nároky sa má použiť právna úprava premlčania vzťahujúca sa na inštitút škody na nie nemajetkovej ujmy. Na podporu svojich tvrdení žalobcovia používajú vo svojom vyjadrení dostupnú judikatúru, ktorá však potvrdzuje tvrdenia žalovaného. Obidva judikáty uvádzané žalobcami vôbec neuvádzajú, že právna úprava premlčania škody sa má použiť aj na nemajetkovú ujmu. Oznámenie UDZS o výsledku prešetrenia podnetu zo dňa 11.05.2017 bol žalobcom doručený v máji 2017 a teda trvalo viac ako tri roky, kým bola ich žaloba podaná, pričom im v podaní žaloby žalovaný nijakým spôsobom nebránil a neovplyvňoval a svoje práva nezneužil. V súvislosti s premlčaním žalovaný poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 27. novembra 2012 sp. zn. 2 Cdo 194/2011, publikovaný v Zbierke súdnych rozhodnutí pod R 58/2014, podľa ktorého „právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje.“ Ďalej žalovaný uviedol, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti nebohému pacientovi Z. k postupu non lege artis nedošlo (k dnešnému dňu to nebolo konštatované znalcom v príslušnom odbore), a teda zo strany žalovaného nedošlo ku konaniu, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti (teda by spôsobilo) so smrťou Z.. Príčinná súvislosť nebola žiadnym spôsobom preukázaná (ani príslušným orgánom a ani znalcom) a teda žalobcovia to vôbec žiadnym dôkazom nepreukazujú. Žalobcovia vo svojom vyjadrení žiadne nové skutočnosti a dôkazy na podporu svojich tvrdení neuvádzajú a nepredkladajú. Za daného stavu vzhľadom na hore uvedené a vznesenú námietku premlčania žalovaných nárokov, ako aj vzhľadom na to, žalobcovia neunesli v danej veci tak bremeno tvrdenia ako aj bremeno dôkazu, je daný dôvod predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietnuť a uložiť žalobcom povinnosť nahradiť trovy konania.

6/ Súd vo veci nariadil termín predbežného prejednanie sporu, ktoré sa uskutočnilo za prítomnosti žalobcov a ich právnej zástupkyne, ako aj právneho zástupcu žalovaného. Na predbežnom prejednaní sporu sa zmierom spor vyriešiť nepodarilo. Potom, ako súd v rámci svojho predbežného právneho posúdenia veci uviedol, že považuje nárok žalobcov za premlčaný a v konaní tak bude vykonané dokazovanie len listom o prehliadke mŕtveho z č. I. 54 spisu, žalobcovia na podanej žalobe zotrvali. Vzhľadom na rozsah, súdom vymedzeného, dokazovania, súd považoval za nevhodné a neúčelné nariadenie pojednávania v samostatnom termíne, z ktorého dôvodu zvolil postup podľa ust. § 171 ods. 2 CSP a na predbežnom prejednaní sporu otvoril pojednávanie, na ktorom o veci rozhodol.

7/ Ešte na predbežnom prejednaní sporu žalobcovia, po vyslovení predbežného právneho posúdenia veci, žiadali o jeho odročenie z dôvodu poskytnutia lehoty na doplnenie judikatúry ohľadne začiatku počítania premlčacej lehoty, ktorá by sa nemala počítať v nadväznosti na smrť Z., ale od času, kedy sa žalobcovia dozvedeli o tom, kto je zodpovedný v zmysle § 4 zákona č. 576/2004.

8/ Súd žiadosti žalobcov o odročenie predbežného prejednanie sporu z vyššie uvedeného dôvodu nevyhovel, pretože žalobcovia mali na predloženie judikatúry dostatok času, keďže námietku premlčania žalovaný vzniesol vo vyjadrení k žalobe, ktoré bolo právnej zástupkyňi žalobcov doručené ešte dňa 11.09.2020 a predbežné prejednanie sporu sa uskutočnilo až dňa 18.05.2021. Odhliadnuc od uvedeného je však rozhodujúce to, že zo zásady rímskeho práva „iura novit curia“ vyplýva, že súd má poznať právo, čo znamená nielen to, že má poznať právne predpisy. S touto znalosťou nepochybne súvisí znalosť právnej vedy a tiež súdnych rozhodnutí, v ktorých sa odzrkadľuje aplikácia právnych predpisov. O znalosti práva tak možno hovoriť nielen vo vzťahu ku právnym normám, ale aj vo vzťahu k výsledkom ich aplikácie. Zhrnúc doteraz uvedené súd uvádza, že jeho povinnosťou pri prejednávaní a rozhodovaní občianskoprávných sporov zisťovať a riadiť sa nielen právnymi predpismi, ale aj ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít (Čl. 2 ods. 2 CSP) a i keď je predkladanie tejto judikatúry zo strany sporových strán len na prospech veci, neznamená to, že ak ju strana nepredloží, súd ju (s) poznať, a prípadne podľa nej postupovať, nemôže.

9/ Na pojednávaní, do ktorého súd prešiel z predbežného prejednanie sporu, sporové strany predniesli svoje vyjadrenie v zhode s ich predchádzajúcimi vyjadreniami.

10/ Žalobcovia na pojednávaní zotrvali na svojej doterajšej argumentácii týkajúcej sa nepremlčania žalovaných nárokov, zdôvodňujúc to tým, že začiatok premlčacej lehoty je potrebné počítať od získania vedomosti o tom, kto je zodpovedný podľa § 4 zákona č. 576/2004 Z. z.

11/ Žalovaný na pojednávaní taktiež zotrval na svojich dovtedajších argumentoch, vrátane námietky premlčania.

12/ Vzhľadom na námietku premlčania vznesenú žalovaným už v rámci prvotného vyjadrenia k žalobe, sa súd v konaní na prvom mieste zaoberal vyriešením otázky premlčania, nakoľko ak by táto námietka bola dôvodná a nárok by bol premlčaný, skúmanie ďalších podmienok opodstatnenosti žalobou uplatnených nárokov by bolo nadbytočné (nehospodárne).

13/ Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené plniť svoje povinnosti. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tým spôsobiť, že oprávnená osoba sa už nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Pritom zásada hospodárnosti konania vedie konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov (citované z rozsudku NS SR sp. zn. 3 Cdo 187/2013 zo dňa 11.02.2016).

14/ Pre posúdenie premlčania nároku bolo v spore potrebné ustáliť, resp. právne posúdiť aká je povaha nároku uplatňovaného žalobou.

15/ Žalobcovia síce označili ako žalobu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, avšak pre ustálenie žalovaného nároku bolo potrebné vychádzať z opisu skutkových okolností v žalobe. Z tohto opisu je pritom jednoznačné, že žalobcovia si voči žalovanej uplatňujú peňažný nárok, ktorý nepredstavuje škodu na majetku, či na zdraví, resp. náklady súvisiace s liečením, či ušlý zisk. Uplatňujú si nárok, ktorý sa odvíja od toho, že v dôsledku náhlej smrti utrpeli ujmu, spočívajúcu v tom, že stratili manžela a otca v jednej osobe. Takáto ujma je síce nemajetková, ale právo na jej náhradu je osobné právo, ktoré má majetkovú hodnotu. Majetková povaha tohto práva určuje, že toto právo podlieha premlčaniu. Tento

záver vyplýva z ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, konkrétne z rozsudku NS SR sp. zn. 2Cdo 194/2011 zo dňa 27.11.2012, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov pod č. R 58/2014 a ktorého závery nasledujúcou súdnou praxou zmenené neboli, ale naopak z neho vychádzali (ako príklad súd uvádza už spomínané rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo 187/2013 zo dňa 26.02.2016, či rozhodnutie NS SR - senátu sp. zn. 7Cdo 65/2 013 zo dňa 28.05.2014, ďalej rozhodnutia NS SR sp. zn. 8Cdo/24/2017 zo dňa 29.11.2017 a sp. zn. 8Cdo 124/2017 zo dňa 18.08.2018). Taktiež súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 2299/2018-11 zo dňa 03.05.2018, ktorým bola zamietnutá sťažnosť, ktorú podala strana neúspešná v dovolacom konaní vedenom na NS SR pod sp. zn. 8Cdo/24/2017, v ktorom najvyšší súd dospel k záveru, že nebolo na mieste sa odkloniť od záverov rozhodnutia R 58/2014.

16/ Strata blízkej osoby predstavuje zásah do rodinného života, pričom právu na rodinný život patrí ochrana podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, aká patrí právu na súkromie, ktoré je výslovne chránené v ust. § 11 Občianskeho zákonníka, pričom v súvislosti s jeho porušením majú fyzické osoby právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

17/ Práve takúto povahu má nárok uplatnený žalobou.

18/ Otázka dĺžky premlčacej lehoty a začiatku jej plynutia v prípadoch uplatnenia práva na náhradu nemajetkovej ujmy bola vyriešená ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, konkrétne rozhodnutiami NS SR sp. zn. 2 Cdo/278/2007, 5Cdo/265/2009, 1Cdo/100/2009, 8Cdo/24/2017, 8Cdo/119/2017 a 2Cdo/194/2011- R 58/2014), podľa ktorých je premlčacia lehota, v ktorej je takýto typ nároku potrebné uplatniť trojročná (§ 101 Občianskeho zákonníka) a začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu.

19/ V tomto prípade k žalobcami tvrdenému neoprávnenému zásahu do ich práva na súkromie a v rámci neho do práva na rodinný život bolo zasiahnuté smrťou manžela žalobkyne v 1/ rade a zároveň otca žalobcov v 2/ a 3/ rade Z., ktorá nastala dňa 22.03.2016, ktorá skutočnosť nebola v konaní sporná a vyplýva z jediného dôkazu, ktorý súd v rámci dokazovania vykonal, a to z listu o prehliadke mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí na č. I. 54 spisu. Dňom nasledujúcim po smrti manžela žalobkyne v 1/ rade a otca žalobcov v 2/ a 3/ rade v jednej osobe - Z., t.j. dňom 23.03.2016 začala plynúť trojročná premlčacia lehota a táto uplynula dňa 23.03.2019.

20/ Žalobcovia podali žalobu na súde dňa 12.05.2020 (č. I. 1 spisu). K podaniu žaloby tak došlo až po uplynutí premlčacej lehoty. Súd z tohto dôvodu vyhodnotil námietku premlčania vznesenú žalovaným ako dôvodnú a pre premlčanie nároku súd žalobu každého zo žalobcov zamietol v celom rozsahu.

21/ Len na okraj súd uvádza, že ak by sa mal prikloniť k argumentácii žalobcov, že začiatok premlčacej lehoty je potrebné určiť k okamihu, kedy sa žalobcovia dozvedeli o tom, kto je zodpovedný v zmysle § 4 zákona č. 576/2004, pretože pred záverom Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou nemohli žalobcovia žalobu podať, nakoľko neboli schopní uviesť žiadne skutkové tvrdenia na podporu svojho nároku, tak v takomto prípade by bol začiatok určený dňom nasledujúcim po dni doručenia oznámenia Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Nakoľko oznámenie je zo dňa 11.05.2017, tak mohlo byť doručené najskôr v tento deň. Takýto začiatok premlčacej lehoty je však stanovený pre nárok na náhradu škody (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nárok na náhradu škody sa pritom premlčuje v dvojročnej subjektívnej, resp. trojročnej, prípadne desaťročnej objektívnej lehote (§ 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Premlčacia lehota, ak by mala začať plynúť od okamihu získania vedomosti kto za škodu zodpovedá, by potom márne uplynula dňa 12.05.2019. Na tomto mieste však súd opätovne zdôrazňuje, že žalobou uplatnené nároky posúdil nie ako nároky na náhradu škody, ale ako nároky na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ust. § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 11 Občianskeho zákonníka, ktoré sa premlčujú v trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom došlo k zásahu do práva uvedeného v ust. § 11 Občianskeho zákonníka.

22/ Vzhľadom na úplné zamietnutie žaloby, bol v spore v plnom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému súd, aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP priznal voči žalobcom právo na náhradu trov konania. O konkrétnej výške priznaných trov konania súd rozhodne samostatným uznesením až po právoplatnosti konečného rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 a 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).